

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA

ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zwane dalej OWU, stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych pomiędzy osobami fizycznymi, osobami prawnymi lub jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej, prowadzącymi działalność gospodarczą, zwanymi dalej Ubezpieczającymi a InterRisk Towarzystwem Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group, zwanym dalej Ubezpieczycielem.
2. Umowę ubezpieczenia można zawrzeć także na cudzy rachunek, z tym że Ubezpieczony imiennie wskazany jest w umowie (polisie). Zarzuty mające wpływ na odpowiedzialność Ubezpieczyciela może on podnieść także przeciwko Ubezpieczonemu.
3. Do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone, za zgodą stron, postanowienia dodatkowe lub odmienne z tym, że różnice między niniejszymi OWU, a treścią umowy Ubezpieczyciel przedstawi Ubezpieczającemu na piśmie przed zawarciem umowy.
4. Wszystkie postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU muszą być, pod rygorem ich nieważności, sporządzone na piśmie w formie aneksu lub załącznika do umowy ubezpieczenia.
5. Wszystkie zmiany umowy ubezpieczenia muszą być, pod rygorem ich nieważności, sporządzone na piśmie w formie aneksu do umowy ubezpieczenia.
6. Do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie obowiązujące przepisy prawa polskiego, a w szczególności przepisy Kodeksu Cywilnego (Dz.U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) i ustawy o działalności ubezpieczeniowej (tekst jednolity Dz.U. z 2010 r. Nr 11, poz. 66 z późn. zm.).

DEFINICJE

§ 2

Poniższe określenia, użyte w OWU lub wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, polisie, innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, a także innych pismach i oświadczeniach składanych w związku z umową ubezpieczenia, oznaczają:

1. **Akty terroru** - nielegalne działania i akcje organizowane z pobudek ideologicznych, religijnych, politycznych lub społecznych, indywidualne lub grupowe, prowadzone przez osoby działające samodzielnie lub na rzecz bądź z ramienia jakiegokolwiek organizacji lub rządu, skierowane przeciwko osobom, obiektom lub społeczeństwu, mające na celu wywarcie wpływu na rząd, wprowadzenie chaosu, zastraszenie ludności i dezorganizację życia publicznego przy użyciu przemocy lub groźby użycia przemocy.
2. **Czynności życia prywatnego** - działania i zaniechania w sferze życia prywatnego nie związane z pracą zawodową Ubezpieczającego / Ubezpieczonego.
3. **Czysta strata finansowa** - szkoda mająca postać straty wyrażonej w pieniądzu nie będąca ani szkodą osobową ani szkodą rzeczową.
4. **Franszyza redukcyjna** - ustalona w umowie ubezpieczenia wartość wyrażona procentowo lub kwotowo, pomniejszająca łączne odszkodowanie za wszystkie szkody wynikłe z jednego wypadku ubezpieczeniowego. W przypadku szkód, których wielkość nie przekracza wartości franszyzy redukcyjnej, Ubezpieczyciel jest wolny od obowiązku wypłaty odszkodowania. Nie ma zastosowania w szkodach osobowych.
5. **Odpowiedzialność za produkt** - odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez produkt posiadający wadę lub dostarczenie produktu o innych właściwościach niż został zamówiony.
6. **Osoba bliska** - małżonek, konkubina, konkubent, dzieci, rodzice, rodzeństwo, dziadkowie, wnuki, teściowie, zięciowie, synowie, ojczym, macocha, pasierbowie, przysposabiający, przysposobiony, opiekunowie posiadający tytuł prawny, osoby pozostające pod opieką.
7. **Osoby objęte ubezpieczeniem** - Ubezpieczający / Ubezpieczony (w umowie ubezpieczenia na cudzy rachunek) oraz byli i obecni pracownicy i pełnomocnicy Ubezpieczającego.
8. **Poszkodowany** - każda osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, a posiadająca zdolność prawną, względem której odpowiedzialność za wyrządzoną szkodę ponosi osoba objęta ubezpieczeniem.
9. **Podwykonawca** - osoba fizyczna niebędąca pracownikiem w rozumieniu niniejszych OWU oraz osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej a posiadająca zdolność prawną, której Ubezpieczający / Ubezpieczony powierzył wykonywanie określonych czynności, usług lub prac.
10. **Pracownik** - osoba fizyczna zatrudniona przez Ubezpieczającego / Ubezpie-

czonego na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę albo na podstawie umowy cywilnoprawnej z wyjątkiem osoby fizycznej, która zawarła z Ubezpieczającym / Ubezpieczonym umowę cywilnoprawną jako przedsiębiorca; za pracownika uznaje się też praktykanta lub wolontariusza, któremu Ubezpieczający / Ubezpieczony powierzył wykonywanie określonych czynności, usług lub prac.

11. **Produkt** - rzecz ruchoma, chociażby została połączona z inną rzeczą; za produkt uważa się również zwierzęta oraz energię.
12. **Sabotaż** - nielegalne działania i akcje organizowane z pobudek ideologicznych lub politycznych, indywidualne lub grupowe, skierowane przeciwko osobom lub obiektom, mające na celu wywołanie zakłóceń w transporcie publicznym lub w pracy firm usługowych albo produkcyjnych.
13. **Szkoda rzeczowa** - uszkodzenie lub zniszczenie rzeczy oraz straty pozostające w normalnym związku przyczynowym z uszkodzeniem lub zniszczeniem rzeczy.
14. **Szkoda osobowa** - śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia oraz straty pozostające w normalnym związku przyczynowym ze śmiercią, uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia.
15. **Szkoda seryjna**:
  - wszystkie szkody, które powstały z tej samej przyczyny niezależnie od chwili ich wystąpienia, a które traktuje się jako jedną szkodę; za chwilę jej wystąpienia przyjmuje się chwilę, powstania pierwszej z nich,
  - ochroną ubezpieczeniową objęte są wszystkie szkody z serii pod warunkiem, iż wypadek ubezpieczeniowy je powodujący miał miejsce w trakcie okresu ubezpieczenia.
16. **Ubezpieczający** - podmiot zawierający umowę ubezpieczenia i zobowiązany do opłacenia składki ubezpieczeniowej.
17. **Ubezpieczony** - podmiot, będący osobą fizyczną, prawną lub jednostką organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej, prowadzący działalność gospodarczą zgodnie z obowiązującymi przepisami.
18. **Uprawniony** - osoba imiennie upoważniona przez Poszkodowanego do otrzymania odszkodowania. W przypadku nie wyznaczenia osoby uprawnionej, w razie śmierci Poszkodowanego, za osobę uprawnioną uważa się członków rodziny Poszkodowanego, według następującej kolejności: małżonek, dzieci, rodzice i pozostali spadkobiercy ustawowi.
19. **Wartości pieniężne** - krajowe i zagraniczne znaki pieniężne, czek, weksle, akcje, obligacje, znaczki pocztowe będące aktualnie w obiegu, bilety komunikacji publicznej, akredytywy, polecenia wypłat, przekazy i inne dokumenty bankowe i finansowe płatne w walucie polskiej lub walutach obcych, karty płatnicze, znaki akcyzy oraz złoto, srebro i wyroby z tych metali, kamienie szlachetne i perły, a także platyna i pozostałe metale z grupy platynowców.
20. **Wprowadzenie produktu do obrotu** - przekazanie produktu przez Ubezpieczającego / Ubezpieczonego innym podmiotom. W razie wątpliwości za moment przekazania uznaje się moment, w którym Ubezpieczający / Ubezpieczony utracił faktyczne władztwo nad produktem tj. możliwość decydowania o produkcie i jego wykorzystaniu.
21. **Wyczynowe uprawianie sportu** - podejmowana dobrowolnie forma aktywności fizycznej Ubezpieczonego polegająca na uprawianiu dyscyplin sportu poprzez uczestniczenie w treningach, zawodach, zgrupowaniach i obozach kondycyjnych lub szkoleniowych, w celu uzyskania, w drodze indywidualnej lub zbiorowej rywalizacji, maksymalnych wyników sportowych przez osoby będące członkami klubów, związków i organizacji sportowych. W rozumieniu niniejszych OWU za wyczynowe uprawianie sportu uważa się również uprawianie sportu w celach zarobkowych.
22. **Wypadek ubezpieczeniowy** - zdarzenie bezpośrednio związane z prowadzoną działalnością i posiadaniem mieniem, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia, będące bezpośrednią przyczyną szkody na mieniu lub osobie albo czystej straty finansowej.
23. **Zapadanie się ziemi** - obniżenie terenu z powodu zaważenia się naturalnych podziemnych pustych przestrzeni w gruncie.

PRZEDMIOT I ZAKRES OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ

§ 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna osób objętych ubezpieczeniem za szkody osobowe i rzeczowe, wyrządzone Poszkodowanemu w związku z prowadzeniem działalności określonej w umowie ubezpieczenia lub posiadaniem i użytkowaniem mienia - Wariant I (delikt + kontrakt).
2. Ochrona ubezpieczeniowa może zostać rozszerzona o szkody powstałe w związku z wprowadzeniem produktu do obrotu (odpowiedzialność za produkt) - Wariant II (delikt + kontrakt + produkt).

3. Zakres ubezpieczenia obejmuje szkody wyrządzone wskutek rażącego niedbalstwa osób objętych ubezpieczeniem.
4. Ubezpieczenie obejmuje szkody wyrządzone przez byłych i obecnych pracowników oraz pełnomocników Ubezpieczającego w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych lub czynności objętych zakresem umocowania.
5. Ochroną objęte są wypadki ubezpieczeniowe, które wystąpiły na terytorium RP.

OGRANICZENIA I WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 4

Umowa ubezpieczenia nie obejmuje i w związku z tym Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

- 1) wyrządzone umyślnie (w razie wątpliwości na równi z umyślnym działaniem należy traktować beczynność (stan bierności) Ubezpieczającego / Ubezpieczonego w sytuacji świadomości istnienia wady lub szkodliwości wytworzonych lub wprowadzonych do obrotu produktów albo wykonanych czynności, usług lub prac),
- 2) wyrządzone przez Ubezpieczającego / Ubezpieczonego osobom bliskim, współnikom, osobom bliskim współników lub Osobom objętym ubezpieczeniem lub z którymi Ubezpieczającego / Ubezpieczonego pozostaje w wspólnym gospodarstwie domowym,
- 3) wyrządzone spółkom powiązanim kapitałowo z Ubezpieczającym / Ubezpieczonym w tym spółkom, w których Ubezpieczający / Ubezpieczony będący osobą fizyczną (lub osoby mu bliskie) jest udziałowcem lub akcjonariuszem,
- 4) które na podstawie obowiązującego prawa powinny być objęte ochroną ubezpieczeniową w ramach systemu ubezpieczeń obowiązkowych,
- 5) powstałe z tytułu posiadania, użytkowania lub uruchomienia pojazdów mechanicznych i szynowych, statków i innych urządzeń pływających, samolotów i innych urządzeń latających (z zastrzeżeniem klauzuli nr 14), wyłączenie nie dotyczy pojazdów wolnobieżnych nie podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych,
- 6) związane z wykonaniem zastępczym zobowiązania oraz wszelkich roszczeń dotyczących zwrotu kosztów poniesionych na poczet jego wykonania,
- 7) powstałe w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego,
- 8) powstałe w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy spedycji lub przewozu,
- 9) powstałe w ruchomościach wykorzystywanych przez Ubezpieczającego / Ubezpieczonego w innym celu lub w inny sposób niż to określono w umowie ubezpieczenia,
- 10) powstałe wskutek jakiegokolwiek utraty rzeczy ruchomej, nie będącej wynikiem jej uszkodzenia lub zniszczenia,
- 11) powstałe w związku z podjęciem przez Ubezpieczającego / Ubezpieczonego rzeczy w całości lub części,
- 12) wynikające z normalnego zużycia rzeczy w czasie trwania umowy,
- 13) wynikające ze zmian w użytkowanych nieruchomościach, poczynionych wbrew ich przeznaczeniu lub postanowieniom umownym, bądź w nieruchomościach wykorzystywanych w innym celu lub w inny sposób niż to określono w umowie,
- 14) wyrządzone wskutek pozostawiania przez Ubezpieczającego / Ubezpieczonego lub osoby objęte ubezpieczeniem, pod wpływem alkoholu, narkotyków, środków psychotropowych lub innych środków odurzających, z wyłączeniem przypadku zażycia tych środków zgodnie z zaleceniem lekarza, jeżeli miało to wpływ na powstanie szkody,
- 15) wyrządzone w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, wykonywaniem czynności medycznych (w tym również operacji plastycznych), kosmetyki upiększającej oraz prowadzeniem badań o charakterze medycznym (w tym wszelkich eksperymentów),
- 16) powstałe podczas działań wojennych, wojny domowej, rewolucji, stanu wyjątkowego, strajków, rozruchów, buntu, zamieszek, lokautów, wandalizmu, aktów terroru i sabotażu,
- 17) za które Ubezpieczający / Ubezpieczony jest odpowiedzialny wskutek przyjęcia w umowie lub jednostronnej deklaracji odpowiedzialności cywilnej przekraczającej zakres wynikający z przepisów prawa, jak również wskutek zmiany charakteru wiążącego go z kontrahentem zobowiązania, w szczególności przez wprowadzenie zobowiązania rezultatu w miejsce starannego działania,
- 18) polegające na zaplacie wszelkiego rodzaju kar pieniężnych, grzywn sądowych lub administracyjnych, odszkodowań o charakterze karnym (punitive & exemplary damages) i kosztów poniesionych tytułem odstąpienia od umowy, innych kar o charakterze pieniężnym (np. nawiązki), oraz odsetek od tych kar lub grzywn, podatków publicznoprawnych lub opłat manipulacyjnych,
- 19) wynikające z roszczeń o zwrot zadatków oraz kosztów, otrzymanych przez Ubezpieczającego / Ubezpieczonego na poczet wykonania umów i robót, a także mające postać świadczeń, zapłaconych zgodnie z Art. 647¹§5 KC,
- 20) których źródłem jest niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej, w tym nie wydanie lub wydanie wadliwego aktu prawnego, decyzji,
- 21) wynikłe z naruszenia dóbr osobistych (z wyjątkiem zdrowia, za szkody za które Ubezpieczyciel odpowiada w ramach odpowiedzialności cywilnej za szkodę osobową), praw własności intelektualnej, praw autorskich, patentów, znaków towarowych lub nazw fabrycznych, czy innych praw własności przemysłowej,
- 22) w programach komputerowych i danych informatycznych oraz związane z tworzeniem, dostarczaniem lub wdrażaniem oprogramowania komputerowego, a także wyrządzone przez wszelkiego rodzaju wirusy komputerowe zakłócające prace systemu komputerowego lub sieci teleinformatycznej,
- 23) polegające na zniszczeniu, uszkodzeniu lub utracie wartości pieniężnych, dokumentów, akt, rękopisów, planów, zbiorów archiwalnych, filatelistycznych, numizmatycznych, jakichkolwiek kolekcji, dzieł sztuki, antyków lub innych przedmiotów o charakterze zabytkowym lub unikatowym,
- 24) wyrządzone przez stopniowe lub długotrwałe oddziaływanie: temperatury, gazów, oparów, wilgoci, dymu, pyłu, sadzy, kurzu, hałasu, wibracji, ścieków, zagrzebienia lub pleśni; powstałe wskutek zapadnięcia się terenu, osiadania gruntu, obsunięcia się ziemi, zalania przez wody stojące, płynące lub powstałe wskutek systematycznego wydostawania się wody lub innych cieczy z instalacji i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania lub klimatyzacyjnych,
- 25) wynikłe z działania wszelkich maszyn i urządzeń powodujących drgania i wibracje (z zastrzeżeniem klauzuli nr 16),
- 26) powstałe wskutek przeniesienia chorób, w tym chorób zakaźnych, oraz powstałe wskutek choroby zwierząt należących do Ubezpieczającego / Ubezpieczonego / Osób objętych ubezpieczeniem lub przez nich sprzedawanych,
- 27) powstałe w trakcie przeprowadzanych treningów lub uprawiania sportu o charakterze wyczynowym,
- 28) powstałe w uprawach oraz w drzewostanie lasów, parków, rezerwatów oraz wyrządzone w związku z polowaniami,
- 29) powstałe w związku z posiadaniem, korzystaniem z portów morskich, doków, platform wiertniczych, moli i nabrzeży, stoczni, stoczni remontowych (w tym prace budowlane, remontowe i instalacyjne na statkach), złomowisk statków, a także w związku z nawigacją statków,
- 30) za które przysługuje odszkodowanie na podstawie przepisów prawa górniczego lub geologicznego,
- 31) związane bezpośrednio lub pośrednio z promieniowaniem wysokoenergetycznym, jonizującym, laserowym, skażeniem radioaktywnym, a także wynikające z bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania pola magnetycznego lub elektromagnetycznego,
- 32) związane z projektowaniem, produkcją (elementów, części, zespołów), remontem, konserwacją, eksploatacją oraz obsługą statków powietrznych, wodnych, kosmicznych oraz w związku z posiadaniem aerodromów i lotnisk,
- 33) związane z projektowaniem, produkcją (elementów, części, zespołów) pojazdów mechanicznych,
- 34) powstałe bezpośrednio lub pośrednio w związku z wydobywaniem, przetwarzaniem, produkcją, dystrybucją, przechowywaniem, transportem azbestu (w tym w związku z użyciem produktów zawierających azbest), formaldehydu lub powstałe wskutek bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania / używania wyrobów tytoniowych oraz przez produkty lub substancje mogące powodować raka oraz pylicę,
- 35) powstałe w związku ze składowaniem, wytwarzaniem, obróbką, użytkowaniem, wykorzystaniem, przetwarzaniem, handlem lub transportem materiałów wybuchowych, amunicji lub fajerwerków,
- 36) wynikające z posiadania, obsługi, korzystania z kolei, tramwajów i kolejek linowych oraz wyciągów krzesełkowych, a także polegające na uszkodzeniu wagonów w przedsiębiorstwach przeładunkowych, spedycyjnych lub sztauerskich,
- 37) spowodowane przez przedsiębiorców zajmujących się wyłącznie złomowaniem i rozbiórką,
- 38) powstałe w związku z pracami podwodnymi, budową i utrzymaniem tam, podziemnymi pracami kopalnianymi oraz wszelkimi usługami podziemnymi z nimi zwanymi, eksploatacją kamienia, budowaniem tuneli, wydobywaniem węgla,
- 39) spowodowane wykonywaniem czynności pośrednictwa i doradztwa: prawnego, kredytowego, podatkowego, ekonomicznego, finansowego, gospodarczego, inwestycyjnego, technicznego, informatycznego, w tym również działalnością w zakresie gromadzenia i udzielania informacji o pod-

- miotach gospodarczych i dłużnikach,
- 40) związane z produkcją, wytwarzaniem, przechowywaniem, transportem ropy naftowej, benzyny lub gazów oraz substancji toksycznych i odpadów toksycznych, w tym posiadaniem, utrzymywaniem lub prowadzeniem składowisk odpadów,
  - 41) związane z prowadzeniem odwiertów i rafinacją,
  - 42) wywołane przez genetycznie zmodyfikowany składnik GMO (organizmu zmodyfikowanego genetycznie) lub jakiegokolwiek białko pochodzące z tego składnika oraz powstałe w wyniku uszkodzenia kodu genetycznego,
  - 43) spowodowane lub wynikające bezpośrednio lub pośrednio z zakaźnej encefalopatii gąbczastej (TSE), w tym m.in. encefalopatii gąbczastej bydła (BSE) czy choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD) albo wirusa HIV,
  - 44) w wadliwie wykonanym przedmiocie pracy lub usługi,
  - 45) podlegające naprawie w ramach gwarancji, rękojmi,
  - 46) wynikające z nieterminowego wykonania usługi lub umowy, a także z przekroczenia terminów,
  - 47) powstałe wskutek reklamy wprowadzającej w błąd.

§ 5

Dodatkowe wyłączenia mające zastosowanie w Wariancie II (odpowiedzialność za produkt). Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

- 1) w samym produkcie,
- 2) powstałe w wyniku nieterminowego dostarczenia produktów,
- 3) wynikające z wycofania produktu z rynku lub rzeczy zawierających te produkty,
- 4) spowodowane przez produkt przeznaczony do używania lub zamontowania w pojazdach mechanicznych, statkach powietrznych, wodnych lub kosmicznych,
- 5) spowodowane przez produkt zawierający ludzką krew lub osocze lub inne substancje krwiopochodne ludzkiego pochodzenia,
- 6) spowodowane przez produkt, który w momencie wprowadzenia do obrotu nie był w sposób zgodny z aktualnymi wymaganiami nauki i techniki sprawdzony i przetestowany, o ile wymóg taki wynikał z przepisów prawa,
- 7) wyrządzone przez produkt nie posiadający ważnego atestu, certyfikatu lub zezwolenia dopuszczającego go do obrotu, jeżeli taki atest, certyfikat lub zezwolenie jest wymagane przez obowiązujące przepisy prawa, a także przez produkty w trakcie procesu ich produkcji, testowania lub przez produkty nieskończone,
- 8) wyrządzone przez produkt niepełnowartościowy, wprowadzony do obrotu z informacją o wadzie,
- 9) wynikłe z braku, wadliwości lub nieprecyzyjności etykiet albo innych instrukcji użytkowania, stosowania lub składowania produktu,
- 10) powstałe wskutek użycia produktu, dla którego ustalony okres użytkowania już minął albo w wyniku nieprawidłowego korzystania lub obchodzenia się z produktem,
- 11) wyrządzone przez następujące produkty: leki oraz surowce i artykuły farmaceutyczne, produkty zawierające silikon wykorzystywane do celów medycznych, sprzęt medyczny i implanty medyczne, środki antykoncepcyjne, kosmetyki, opryski, nawozy, środki owadobójcze, środki do kontroli szkodników i chwastów, pasze dla zwierząt, beton gotowy i prefabrykaty do celów budowlanych, elektroniczne i elektryczne urządzenia kontrolne, produkty infrastruktury kolejowej.

§ 6

1. O ile strony nie umówiły się inaczej, Ubezpieczyciel nie ponosi ponadto odpowiedzialności za szkody:
  - 1) powstałe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (zakres rozszerzenia określa klauzula nr 1 - OC za szkody powstałe poza terytorium RP),
  - 2) będące skutkiem wypadków przy pracy Pracowników Ubezpieczającego / Ubezpieczonego (zakres rozszerzenia określa klauzula nr 2 - OC pracodawcy),
  - 3) powstałe w związku z organizowaniem imprez (zakres rozszerzenia określa klauzula nr 3 - OC organizatora imprez),
  - 4) w rzeczach znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczającego / Ubezpieczonego (zakres rozszerzenia określa klauzula nr 4 - OC za szkody w rzeczach znajdujących się w pieczy),
  - 5) powstałe wskutek połączenia lub zmieszania wadliwego produktu z rzeczami Poszkodowanego (zakres rozszerzenia określa klauzula nr 5 - OC za produkt - klauzula połączenia / pomieszania),
  - 6) powstałe wskutek zamontowania lub położenia wadliwego produktu polegające na poniesieniu kosztów usunięcia produktu wadliwego i zastąpienia go produktem wolnym od wad (zakres rozszerzenia określa klauzula nr 6 - OC za produkt - klauzula usunięcia wadliwego

- produktu i zastąpienia go produktem wolnym od wad),
  - 7) powstałe wskutek wadliwości rzeczy wytworzonych lub poddanych obróbce przy użyciu maszyn lub urządzeń wprowadzonych do obrotu, naprawionych lub konserwowanych (serwisowanych) przez Ubezpieczającego / Ubezpieczonego (zakres rozszerzenia określa klauzula nr 7 - OC za produkt - klauzula maszynowa),
  - 8) będące czystymi stratami finansowymi (zakres rozszerzenia określa klauzula nr 8 - OC za czyste straty finansowe),
  - 9) wyrządzone wskutek niedostarczenia energii lub dostarczenia energii o niewłaściwych parametrach (zakres rozszerzenia określa klauzula nr 9 - OC za niedostarczenie energii),
  - 10) związane z odpowiedzialnością cywilną zarządcy drogi publicznej (zakres rozszerzenia określa klauzula nr 10 - OC zarządcy drogi publicznej),
  - 11) wyrządzone w środowisku przez jego skażenie lub zanieczyszczenie (zakres rozszerzenia określa klauzula nr 11 - OC za szkody w środowisku),
  - 12) wyrządzone przez Podwykonawców Ubezpieczającego / Ubezpieczonego (zakres rozszerzenia określa klauzula nr 12 - OC za Podwykonawców),
  - 13) powstałe w mieniu ruchomym przyjętym w celu wykonania usługi, obróbki, naprawy i innych czynności w ramach działalności gospodarczej prowadzonej przez Ubezpieczającego / Ubezpieczonego (zakres rozszerzenia określa klauzula nr 13 - OC za szkody w mieniu ruchomym przyjętym w celu wykonania usługi),
  - 14) powstałe w związku z przeprowadzaniem jazd próbnych (zakres rozszerzenia określa klauzula nr 14 - OC z tytułu przeprowadzania jazd próbnych),
  - 15) wyrządzone następstwem roszczeń pomiędzy podmiotami objętymi ubezpieczeniem na podstawie tej samej umowy ubezpieczenia (zakres rozszerzenia określa klauzula nr 15 - OC wzajemne),
  - 16) wynikłe z działania młotów pneumatycznych, hydraulicznych, kafarów lub walców (zakres rozszerzenia określa klauzula nr 16 - OC za szkody wynikłe z działania młotów, kafarów lub walców),
  - 17) wynikające z zatruc pokarmowych powstałych w związku z prowadzeniem punktu gastronomicznego (zakres rozszerzenia określa klauzula nr 17 - OC za szkody osobowe wynikające z zatruc pokarmowych powstałych w związku z prowadzeniem punktu gastronomicznego),
  - 18) wyrządzone w podziemnych instalacjach i urządzeniach (zakres rozszerzenia określa klauzula nr 18 - OC za szkody w podziemnych instalacjach i urządzeniach).
2. Za opłatą dodatkowej składki oraz na odrębnie ustalonych warunkach, ryzyka dodatkowe wymienione w ust. 1 pkt 1) - 18) mogą zostać objęte ochroną ubezpieczeniową. Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej następuje poprzez włączenie wskazanych przez Ubezpieczającego ryzyk dodatkowych w formie klauzul zawartych w Załączniku nr 1, które stanowią integralną część niniejszych OWU.

SUMA GWARANCYJNA I WARUNKI JEJ ZMIANY

§ 7

1. Na wniosek Ubezpieczającego, strony ustalają sumę gwarancyjną, która stanowi górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela za wszystkie szkody będące następstwem wypadków ubezpieczeniowych objętych zakresem ubezpieczenia, zaistniałych w okresie ubezpieczenia.
2. W granicach sumy gwarancyjnej, Ubezpieczający w porozumieniu z Ubezpieczycielem:
  - 1) może ustalić podlimit sumy gwarancyjnej, który stanowi górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela na jeden wypadek ubezpieczeniowy,
  - 2) może ustalić podlimit sumy gwarancyjnej na określone we wniosku ubezpieczeniowym ryzyko dodatkowe na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe w okresie ubezpieczenia.
3. Suma gwarancyjna, podlimit na jeden wypadek ubezpieczeniowy lub podlimit na ryzyko dodatkowe, pomniejszane są o kwotę wypłaconego odszkodowania (zasada konsumpcji sumy gwarancyjnej / podlimitu), z zastrzeżeniem postanowień ust. 4. Wypłata odszkodowania za szkodę z zakresu ryzyka dodatkowego powoduje pomniejszenie podlimitu sumy gwarancyjnej na ww. ryzyko dodatkowe i ogólnej sumy gwarancyjnej.
4. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki, suma gwarancyjna, podlimit na jeden wypadek ubezpieczeniowy lub podlimit na ryzyko dodatkowe, mogą zostać uzupełnione do pierwotnej wysokości lub podwyższone w okresie ubezpieczenia. Uzupełniona lub podwyższona suma gwarancyjna, podlimit na jeden wypadek ubezpieczeniowy lub podlimit na ryzyko dodatkowe, stanowią górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki.
5. Ubezpieczyciel zobowiązany jest do zapłacenia odszkodowania w granicach odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczającego / Ubezpieczonego, nie więcej

jednak niż do wysokości sumy gwarancyjnej, podlimitu na jeden wypadek ubezpieczeniowy lub podlimitu na ryzyko dodatkowe, z zastrzeżeniem ust. 6 pkt. 1 i ust. 7.

6. Poza wypłatą odszkodowania, Ubezpieczyciel pokrywa:
  - 1) koszty działań mających na celu zapobieżenie szkodzie lub zmniejszenie jej rozmiarów,
  - 2) koszty wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych za zgodą Ubezpieczyciela w celu ustalenia okoliczności lub rozmiaru szkody,
  - 3) koszty procesu z udziałem Ubezpieczającego / Ubezpieczonego jako strony pozwanej, w procesie o naprawienie szkody objętej umową ubezpieczeniową, prowadzonego po uprzednim uzyskaniu zgody ze strony Ubezpieczyciela na wdanie się w spór sądowy.
7. Koszty, o których mowa w ust. 6 pkt. 1), łącznie z ustalonym odszkodowaniem nie mogą przekroczyć ustalonej w umowie sumy gwarancyjnej.
8. Koszty, o których mowa w ust. 6 pkt. 2) i 3) nie są zaliczane w poczet sumy gwarancyjnej z tym, że ich łączna wysokość nie może przekroczyć 10% sumy gwarancyjnej za skutki wszystkich wypadków ubezpieczeniowych.

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 8

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie pisemnego wniosku Ubezpieczającego.
2. Wniosek ubezpieczeniowy powinien zawierać co najmniej następujące dane:
  - 1) imię, nazwisko (nazwę) i adres (siedzibę), NIP, REGON, PESEL Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego (dotyczy przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek w formie imiennej),
  - 2) określenie rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej, która ma zostać objęta ochroną ubezpieczeniową oraz rodzaju produktu, którego wprowadzenie do obrotu może skutkować odpowiedzialnością Ubezpieczonego,
  - 3) zakres ubezpieczenia,
  - 4) wysokość sumy gwarancyjnej na wszystkie wypadki ubezpieczeniowe na jeden wypadek ubezpieczeniowy oraz wysokość podlimitów sumy gwarancyjnej dla ryzyk dodatkowych,
  - 5) okres ubezpieczenia,
  - 6) informację na temat szkodowości za ostatnie 3 lata (ilość, rodzaj i wielkość szkód, z rozbiciem na poszczególne lata),
  - 7) propozycję ustaleń dodatkowych lub odmiennych od postanowień niniejszych OWU, o ile Ubezpieczający chce je wprowadzić do umowy ubezpieczenia.
3. Ubezpieczyciel może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji, mających wpływ na ocenę ryzyka ubezpieczeniowego, o czym informuje Ubezpieczającego na piśmie.
4. Jeżeli wniosek ubezpieczeniowy nie zawiera wszystkich danych określonych w ust. 2 lub 3 albo został sporządzony wadliwie lub niezgodnie z warunkami ubezpieczenia, Ubezpieczający zobowiązany jest na wezwanie Ubezpieczyciela odpowiednio go uzupełnić, względnie sporządzić nowy wniosek, w terminie 14 dni od daty otrzymania pisma Ubezpieczyciela w tej sprawie. Niedotrzymanie powyższego terminu powoduje, że umowa ubezpieczenia nie zostaje zawarta.
5. Umowę ubezpieczenia zawiera się na 12 miesięczny okres ubezpieczenia, chyba że strony umówiły się inaczej.
6. Okres ubezpieczenia określa się w umowie ubezpieczenia.
7. Ubezpieczyciel potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia dokumentem ubezpieczenia (polisą).

POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI UBEZPIECZYCIELA

§ 9

1. W umowie ubezpieczenia określa się datę początkową i końcową okresu ubezpieczenia.
2. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia rozpoczyna się od dnia wskazanego w umowie jako początek ochrony ubezpieczeniowej (okresu ubezpieczenia) jednak nie wcześniej niż od dnia następnego po opłaceniu składki lub pierwszej raty składki, chyba że umówiono się inaczej.
3. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela ustaje z dniem:
  - 1) upływu okresu ubezpieczenia,
  - 2) odstąpienia przez Ubezpieczającego od umowy ubezpieczenia,
  - 3) rozwiązania umowy ubezpieczenia w wyniku wypowiedzenia, o którym mowa w §10 ust. 2 i 3,
  - 4) bezskutecznego upływu 7 dniowego terminu (liczonego od dnia dorę-

czenia) wyznaczonego w wezwaniu do zapłaty raty składki skierowanym przez Ubezpieczyciela do Ubezpieczającego w przypadku nieopłacenia kolejnej raty składki w terminie ustalonym w umowie ubezpieczenia,

- 5) wyczerpania sumy gwarancyjnej wskutek wypłacenia odszkodowania lub odszkodowań, o łącznej wysokości równej sumie gwarancyjnej, z zastrzeżeniem postanowień ust. 4,
  - 6) wyczerpania podlimitu sumy gwarancyjnej na ryzyko dodatkowe wskutek wypłacenia odszkodowania lub odszkodowań o łącznej wysokości równej wysokości podlimitu. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela kończy się w części dotyczącej ww. ryzyka, z zastrzeżeniem postanowień ust. 4,
  - 7) z dniem zakończenia przez Ubezpieczającego / Ubezpieczonego lub przejścia przez inny podmiot działalności gospodarczej lub przejścia / nabycia mienia, z którym wiąże się udzielona ochrona ubezpieczeniowa.
4. Wznowienie odpowiedzialności Ubezpieczyciela z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia może nastąpić następnego dnia po zapłacie dodatkowej składki za doubezpieczenie, w przypadku gdy odpowiedzialność Ubezpieczyciela ustała wskutek wyczerpania sumy gwarancyjnej lub jej podlimitu na ryzyko dodatkowe, w części dotyczącej tego ryzyka. Wznowienie odpowiedzialności Ubezpieczyciela z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia wymaga pisemnego potwierdzenia przez Ubezpieczyciela, nie później niż w terminie 7 dni od dnia zapłaty dodatkowej składki.

ROZWIĄZANIE UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 10

1. Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na okres dłuższy niż sześć miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpić od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku, gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni, od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.
2. W przypadku ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.
3. Jeżeli Ubezpieczyciel ponosił odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona przez Ubezpieczającego w terminie, Ubezpieczyciel może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosił odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia wygasa ona z końcem okresu, za który przypadła nie zapłacona składka.
4. Umowa ubezpieczenia wygasa z dniem bezskutecznego upływu terminu, o którym mowa w § 9 ust. 3 pkt. 4 OWU.
5. Umowa ubezpieczenia wygasa również w przypadku i terminie określonym w § 9 ust. 3 pkt. 7 OWU.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 11

1. Wysokość należnej składki ubezpieczeniowej określona jest w umowie ubezpieczenia.
2. Wysokość składki ubezpieczeniowej uzależniona jest od czynników oceny ryzyka, a w szczególności:
  - 1) zadeklarowanej przez Ubezpieczającego wysokości sumy gwarancyjnej lub podlimitów sumy gwarancyjnej na ryzyka dodatkowe,
  - 2) rodzaju prowadzonej przez Ubezpieczającego / Ubezpieczonego działalności gospodarczej zgłoszonej do ubezpieczenia oraz rodzaju produktu wprowadzanego do obrotu,
  - 3) zakresu ubezpieczenia,
  - 4) wysokości planowanego w okresie ubezpieczenia obrotu,
  - 5) liczby zatrudnionych pracowników,
  - 6) liczby imprez organizowanych w okresie ubezpieczenia,
  - 7) długości dróg,
  - 8) okresu ubezpieczenia,
  - 9) szkodowości,
  - 10) informacji odnośnie kontynuacji ubezpieczenia u Ubezpieczyciela.
3. Ponadto w ustaleniu wysokości składki ubezpieczeniowej uwzględnia się koszty związane z zawarciem umowy ubezpieczenia, z jej wykonywaniem oraz koszty reasekuracji ryzyka.
4. Wysokość składki ubezpieczeniowej obliczana jest według taryfy obowiązującej w dniu zawarcia (lub zmiany) umowy ubezpieczenia lub w drodze indywidualnej oceny ryzyka.
5. Ubezpieczyciel może zastosować wyższą i / lub niższą składki ubezpieczeniowej.

6. Wysokość ostatecznej składki ubezpieczeniowej oblicza się stosując zwwyżki i zniżki od składki obliczonej zgodnie z obowiązującą taryfą lub w drodze indywidualnej oceny ryzyka.
7. Ubezpieczyciel może zastosować zwwyżki składki w szczególności z tytułu:
  - 1) rozłożenia płatności składki na raty,
  - 2) wprowadzenia postanowień dodatkowych i/lub odmiennych,
  - 3) szkodowości występującej u Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego w przypadku umowy ubezpieczenia zawieranej na cudzy rachunek.
8. Ubezpieczyciel może zastosować zniżki składki w szczególności z tytułu:
  - 1) wprowadzenia do umowy ubezpieczenia franszyzy redukcyjnej,
  - 2) bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia w poprzednich okresach ubezpieczenia,
  - 3) wprowadzenia postanowień dodatkowych i/lub odmiennych.
9. Ubezpieczyciel może nie udzielić zniżki składki w przypadku zawierania ubezpieczeń na okres krótszy niż rok.
10. Składka ubezpieczeniowa za roczny okres ubezpieczenia, na wniosek Ubezpieczającego, może zostać rozłożona na raty.
11. Wysokość składki lub rat składki z tytułu udzielonej przez Ubezpieczyciela ochrony ubezpieczeniowej, jak również terminy płatności określone są w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia.
12. Składka za ubezpieczenie powinna być zapłacona najpóźniej w dniu zawarcia umowy, chyba że strony umowy ustaliły w umowie ubezpieczenia (polisie) późniejszy termin płatności. W przypadku płatności ratalnej, pierwsza rata składki jest płatna w chwili zawierania umowy ubezpieczenia, natomiast kolejne raty składki ubezpieczeniowej płatne są w terminach płatności określonych w umowie ubezpieczenia (polisie).
13. W przypadku, gdy składka lub rata składki za ubezpieczenie płatna jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za dzień opłacenia składki lub raty składki uważa się datę wpływu środków pieniężnych na właściwy rachunek Ubezpieczyciela.
14. W przypadku odstąpienia od umowy ubezpieczenia lub wypowiedzenia umowy przez którąkolwiek ze stron, Ubezpieczycielowi należy się składka za okres, w którym udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
15. W przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem okresu, na który została zawarta, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY

§ 12

1. Ubezpieczyciel zobowiązany jest do zachowania należytej staranności przy zawieraniu i wykonywaniu umowy ubezpieczenia.
2. Ubezpieczyciel przekazuje Ubezpieczającemu wszelkie informacje niezbędne do zawarcia i wykonania umowy ubezpieczenia, a w przypadku powstania szkody zobowiązany jest do terminowej jej likwidacji.
3. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia Ubezpieczyciel ma obowiązek doręczyć Ubezpieczającemu tekst OWU. Na żądanie Ubezpieczonego, Ubezpieczyciel udzieli informacji o postanowieniach zawartej umowy oraz OWU w zakresie w jakim dotyczą praw i obowiązków Ubezpieczonego.
4. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, Poszkodowanemu lub Uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, przysługuje prawo składania skarg i zażaleń bezpośrednio do Zarządu Ubezpieczyciela lub za pośrednictwem Oddziału czy też Przedstawicielstwa Ubezpieczyciela, w którym zawarto lub w imieniu którego zawarta została umowa ubezpieczenia. Skargi i zażalenia są rozpatrywane w ciągu 30 dni od daty otrzymania skargi lub zażalenia przez Ubezpieczyciela.
5. Ubezpieczyciel ma obowiązek udostępnić Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, Poszkodowanemu lub Uprawnionemu z umowy ubezpieczenia informacje i dokumenty, gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela lub wysokości odszkodowania. Wyżej wymienione osoby mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez Ubezpieczyciela udostępnionych informacji, a także sporządzania na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzania ich zgodności z oryginałem przez Ubezpieczyciela.
6. Ubezpieczający, Ubezpieczony, Poszkodowany lub Uprawniony mają prawo wglądu do akt szkodowych w jednostce organizacyjnej Ubezpieczyciela lub w sposób i w miejscu uzgodnionym z Ubezpieczycielem i sporządzania na swój koszt odpisów lub kserokopii dokumentów z akt szkodowych. Opłata za wydanie odpisów lub kserokopii jest pobierana w oparciu o cennik dostępny w jednostkach organizacyjnych Ubezpieczyciela.
7. Ubezpieczyciel zastrzega sobie prawo wglądu do ksiąg i dokumentów Ubezpieczającego / Ubezpieczonego związanych z zawartą umową ubezpieczenia oraz sporządzania z nich kopii w zakresie niezbędnym do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela oraz wysokości odszkodowania.

§ 13

1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia, Ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości Ubezpieczyciela wszystkie znane sobie okoliczności, o które Ubezpieczyciel zapytywał w formularzu wniosku albo w innych pismach przed zawarciem umowy ubezpieczenia. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.
2. W okresie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający zobowiązany jest zgłaszać Ubezpieczycielowi wszelkie zmiany okoliczności wymienionych w ust. 1, niezwłocznie po powzięciu o nich wiadomości.
3. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1 i ust. 2 nie zostały podane do jego wiadomości.
4. W przypadku, gdy umowa ubezpieczenia jest zawierana na cudzy rachunek, Ubezpieczający zobowiązany jest do powiadomienia w formie pisemnej Ubezpieczonego o zakresie i sposobie wykonania obowiązków wynikających dla Ubezpieczonego z niniejszych OWU.
5. Ubezpieczający zobowiązany jest do informowania Ubezpieczyciela o każdej nowej jednostce organizacyjnej oraz lokalizacji, w której prowadzona jest działalność, nie później niż w terminie 14 dni od dnia przejścia związanego z nią ryzyka na Ubezpieczającego / Ubezpieczonego.
6. Ubezpieczający zobowiązany jest:
  - 1) zapłacić składkę ubezpieczeniową lub jej raty w ustalonym w umowie ubezpieczenia terminie,
  - 2) podejmować środki ostrożności i zastosować się do zaleceń Ubezpieczyciela, wskazanych w celu zapobieżenia powstania szkody w umowie ubezpieczenia,
  - 3) podejmować działania zapobiegawcze oraz środki ostrożności w celu zapobieżenia powstaniu szkody,
  - 4) stosować się do przepisów prawa (wskazanych w OWU, w umowie ubezpieczenia lub w polisie potwierdzającej zawarcie umowy ubezpieczenia) mających na celu zapobieganie powstaniu szkody, to znaczy ustawy Prawo budowlane, ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy, ustawy o ochronie przeciwpożarowej,
  - 5) przestrzegać obowiązków określonych w niniejszych OWU oraz w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia (polisie).

§ 14

1. W przypadku powzięcia wiadomości o wypadku ubezpieczeniowym, Ubezpieczający / Ubezpieczony zobowiązany jest:
  - 1) użyć dostępnych mu środków w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów. Jeżeli Ubezpieczający / Ubezpieczony umyślnie albo wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych powyżej, Ubezpieczyciel może żądać zwrotu odpowiedniej części odszkodowania za szkodę powstałą z tego powodu,
  - 2) w sytuacji kiedy istnieje podejrzenie, że popełniono przestępstwo, niezwłocznie powiadomić o szkodzie najbliższą terytorialnie jednostkę Policji,
  - 3) niezwłocznie po uzyskaniu informacji o szkodzie, jednak nie później niż w ciągu 7 dni, zawiadomić na piśmie o jej wystąpieniu Ubezpieczyciela (najlepiej jednostkę organizacyjną Ubezpieczyciela, w której zawarto umowę ubezpieczenia). Zawiadomienie o szkodzie powinno zawierać w szczególności: informację o terminie wypadku ubezpieczeniowego, okolicznościach i miejscu powstania szkody, o przyczynie i rozmiarach szkody, numer polisy i dane Ubezpieczającego / Ubezpieczonego, rodzaj, przedmiot i szacunkową wysokość szkody. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w niniejszym postanowieniu Ubezpieczyciel może odpowiednio dochodzić od Ubezpieczającego / Ubezpieczonego zwrotu wypłaconego Poszkodowanemu odszkodowania, w takiej części, w jakiej naruszenie to przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności i skutków wypadku ubezpieczeniowego,
  - 4) umożliwić Ubezpieczycielowi dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności i wysokości szkody, zasadności i wysokości roszczenia, udzielić wszelkiej niezbędnej pomocy, jak również udzielić Ubezpieczycielowi potrzebnych w tym celu dodatkowych wyjaśnień i informacji oraz przedstawić dowody i dokumenty, jakie odpowiednio do stanu rzeczy są wymagane,
  - 5) udzielić pełnomocnictw niezbędnych do prowadzenia spraw odszkodowawczych, w tym pełnomocnictwa procesowego wybranemu adwokatowi lub radcy prawnemu, jeżeli Poszkodowany wystąpił przeciw Ubezpieczającemu / Ubezpieczonemu na drogę sądową.
2. Na wniosek Ubezpieczyciela, Ubezpieczający zobowiązany jest dostarczyć postanowienie o umorzeniu dochodzenia wszczętego w sprawie zgłoszo-

nej szkody, bądź odpis prawomocnego wyroku sądowego, o ile dokumenty te są w jego posiadaniu.

3. Ubezpieczający / Ubezpieczony zobowiązany jest dostarczyć Ubezpieczycielowi wyroki i postanowienia wydane w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt. 5), w takim terminie, aby istniała możliwość wniesienia środka odwoławczego, o ile dokumenty te są w jego posiadaniu.
4. Jeżeli przeciwko Ubezpieczającemu / Ubezpieczonemu zostało wszczęte postępowanie karne albo jeżeli Poszkodowany wystąpił z roszczeniem o odszkodowanie na drogę sądową, Ubezpieczający / Ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie zawiadomić o tym Ubezpieczyciela, chociażby zgłosił już Ubezpieczycielowi fakt zaistnienia szkody.
5. Przyjęcie na siebie odpowiedzialności za szkodę lub zaspokojenie roszczeń osób trzecich przez Ubezpieczającego / Ubezpieczonego, bez pisemnej zgody Ubezpieczyciela, nie przesadza o odpowiedzialności Ubezpieczyciela.
6. Jeżeli wypadek ubezpieczeniowy, w wyniku którego powstała szkoda, jest objęty ochroną gwarancyjną również na podstawie umowy zawartej z innym Ubezpieczycielem, Ubezpieczający zobowiązany jest do natychmiastowego pisemnego poinformowania tego Ubezpieczyciela o powstaniu szkody i uzyskania potwierdzenia odebrania tej wiadomości oraz do zawiadomienia Ubezpieczyciela o przekazaniu takiej informacji (dostarczenie kopii pisma).
7. Ubezpieczający zobowiązany jest zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę, zgodnie z §18 ust. 3.

ZGŁOSZENIE SZKODY.

USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

§ 15

1. Pisemne zawiadomienie o szkodzie Ubezpieczający / Ubezpieczony, Poszkodowany lub Uprawniony może złożyć w każdej jednostce organizacyjnej Ubezpieczyciela.
2. Ubezpieczający / Ubezpieczony zobowiązany jest wypełnić formularz zgłoszenia szkody na druku obowiązującym u Ubezpieczyciela oraz dołączyć poniższe podstawowe dokumenty:
  - 1) pisemne roszczenie Poszkodowanego / Uprawnionego, o ile zostało złożone,
  - 2) kopię zgłoszenia wypadku ubezpieczeniowego Policji, Straży Pożarnej, o ile znajdują się w jego posiadaniu,
  - 3) opis okoliczności i przebiegu wypadku ubezpieczeniowego sporządzony przez Poszkodowanego / Uprawnionego, o ile wystąpił on z roszczeniem, o którym mowa w pkt 1,
  - 4) dane świadków wypadku ubezpieczeniowego, o ile są w jego posiadaniu,
  - 5) zeznania świadków w sprawie zaistniałego wypadku ubezpieczeniowego (w formie pisemnego oświadczenia), o ile są w jego posiadaniu,
  - 6) stanowisko Ubezpieczającego / Ubezpieczonego co do zaistnienia jego odpowiedzialności za powstałą szkodę,
  - 7) w przypadku szkody osobowej - dokumentację medyczną potwierdzającą zaistnienie szkody osobowej oraz poniesienie w związku z nią kosztów na leczenie i rehabilitację, o ile Poszkodowany je poniósł i o ile posiada dokumenty potwierdzające poniesienie tych kosztów,
  - 8) w przypadku szkody rzeczowej - dokumentację potwierdzającą fakt zakupu mienia nowego o takich samych lub podobnych parametrach (rachunek, faktura) lub kosztorysu naprawy mienia o ile są w jego posiadaniu.
3. Wykaz podstawowych dokumentów może zostać zmieniony w zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 4.
4. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu wypadku ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową, Ubezpieczyciel w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, informuje o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego wypadku ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także zawiadamia pisemnie osobę występującą z roszczeniem, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
5. W przypadku powzięcia przez Ubezpieczyciela nowych informacji mających związek z zaistniałym wypadkiem ubezpieczeniowym, ustaleniem zasadności zgłaszanych roszczeń lub wysokości odszkodowania, Ubezpieczyciel w terminie 7 dni od daty powzięcia dodatkowych informacji, zawiadomi pisemnie Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, Poszkodowanego lub Uprawnionego z umowy ubezpieczenia, jakie dodatkowe dokumenty są potrzebne do ustalenia odszkodowania.
6. W przypadku powstania szkody rzeczowej objętej odpowiedzialnością Ubez-

pieczyciela, należne odszkodowanie zostaje pomniejszone o wysokość franszyzy redukcyjnej.

7. Na wniosek Ubezpieczyciela Ubezpieczający / Ubezpieczony zobowiązany jest doręczyć postanowienie o wszczęciu i/lub umorzeniu dochodzenia w sprawie zgłoszonej szkody, bądź odpis prawomocnego wyroku sądowego, o ile dokumenty te są w jego posiadaniu.

§16

1. Ubezpieczyciel ustala wysokość należnego odszkodowania według zasad odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczającego / Ubezpieczonego, z uwzględnieniem zapisów niniejszych OWU oraz postanowień dodatkowych lub odmiennych, o ile strony wprowadziły je do umowy ubezpieczenia.
2. Ubezpieczyciel zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych przez Ubezpieczającego / Ubezpieczonego, Poszkodowanego lub Uprawnionego rachunków, kosztorysów i innych dokumentów związanych z ustaleniem rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania.
3. Postępowanie likwidacyjne w zakresie przyczyny powstania i rozmiaru szkody przeprowadza Ubezpieczyciel przy współudziale Ubezpieczającego lub osób przez niego upoważnionych. Koszty związane z ustaleniem przyczyny powstania i rozmiaru szkody każda ze stron ponosi we własnym zakresie.
4. W celu ustalenia przyczyny powstania i rozmiaru szkody oraz wysokości odszkodowania, każda ze stron może na własny koszt powołać rzeczoznawcę lub lekarza orzecznika.
5. Ubezpieczający / Ubezpieczony jest zobowiązany dostarczyć Ubezpieczycielowi posiadane dokumenty, które Ubezpieczyciel wskazał w piśmie o którym mowa w § 15 ust. 4 i 5.

WYPŁATA ODSZKODOWANIA

§ 17

1. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia z umowy ubezpieczenia w wyniku własnych ustaleń dokonanych w postępowaniu dotyczącym ustalenia stanu faktycznego wypadku ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, zawartej ugody lub prawomocnego orzeczenia sądowego.
2. Odszkodowanie może być wypłacane przelewem lub przekazem pocztowym.
3. Odszkodowanie wypłacane jest w złotych polskich lub w walucie obcej, przeliczanej według średniego kursu NBP z dnia wypłaty odszkodowania.
4. Odszkodowanie jest wypłacane w terminie 30 dni od daty otrzymania przez Ubezpieczyciela zawiadomienia o powstaniu szkody.
5. Jeżeli w terminie określonym w ust. 4 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania Ubezpieczyciel wypłaca w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie.
6. Jeżeli w terminie określonym w ust. 4 Ubezpieczyciel nie wypłaci odszkodowania, zawiadamia pisemnie osobę zgłaszającą roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub części w powyższym terminie.
7. Jeżeli w sprawie zaistniałego wypadku ubezpieczeniowego zostało wdrożone postępowanie karne lub cywilne, którego wynik ma istotne znaczenie dla ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela za szkodę, a ustalenia te nie mogą być dokonane samodzielnie w postępowaniu likwidacyjnym prowadzonym przez Ubezpieczyciela, odszkodowanie wypłacane jest w terminie 14 dni od uprawomocnienia się orzeczenia wydanego w tym postępowaniu.
8. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości, niż określona w zgłoszonym roszczeniu, Ubezpieczyciel informuje o tym pisemnie osobę występującą z roszczeniem, w terminie określonym w ust. 4 lub 5, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz poucza o możliwości złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Zarząd Ubezpieczyciela albo dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
9. Jeżeli Ubezpieczający, Ubezpieczony, Poszkodowany lub Uprawniony nie zgadza się z decyzją Ubezpieczyciela o odmowie wypłaty odszkodowania lub z wysokością przyznanego odszkodowania, może w terminie 30 dni od daty otrzymania decyzji w sprawie szkody zgłosić na piśmie wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Zarząd Ubezpieczyciela.
10. Poza trybem odwoławczym przewidzianym w ust. 8 i 9 Ubezpieczający, Ubezpieczony, Poszkodowany lub Uprawniony może zgłaszać skargi do Rzecznika Ubezpieczonych, jako podmiotu posiadającego ustawowe kompetencje w zakresie ich rozpatrywania.

11. Jeżeli Ubezpieczający, Ubezpieczony, Poszkodowany lub Uprawniony nie zgadza się z decyzją Ubezpieczyciela o odmowie wypłaty odszkodowania lub z wysokością przyznanego odszkodowania może dochodzić roszczeń na drodze sądowej bez zachowania trybu określonego w ust. 9 i 10.

ROSZCZENIA REGRESOWE

§ 18

1. Z dniem wypłaty odszkodowania roszczenie Ubezpieczającego / Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej, odpowiedzialnej za szkodę, przechodzi z mocy prawa na Ubezpieczyciela do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli Ubezpieczyciel pokrył tylko część szkody, Ubezpieczającemu / Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem Ubezpieczyciela.
2. Roszczenia, o których mowa w ust. 1, nie przechodzą na Ubezpieczyciela, jeżeli sprawcą szkody jest osoba, z którą Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba, że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
3. Ubezpieczający / Ubezpieczony obowiązany jest udzielić Ubezpieczycielowi informacji i pomocy, dostarczyć dokumenty, o które Ubezpieczyciel poprosił, a znajdując się one w jego posiadaniu, a także umożliwić prowadzenie czynności niezbędnych do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych przeciw osobom trzecim odpowiedzialnym za szkodę.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 19

1. Wszystkie zawiadomienia i oświadczenia stron, w związku z umową ubezpieczenia powinny być, pod rygorem nieważności, składane na piśmie za pokwitowaniem przyjęcia lub przesłane listem poleconym bądź, jeżeli zostało to wcześniej uzgodnione z Ubezpieczycielem, drogą elektroniczną.
2. Strony są zobowiązane zawiadamiać o każdorazowej zmianie adresu.
3. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, Uprawnionego lub Poszkodowanego z umowy ubezpieczenia.
4. Prawem właściwym dla umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie niniejszych OWU jest prawo polskie.

§ 20

1. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia zostały zatwierdzone uchwałą nr 98/2012 Zarządu InterRisk S.A. Vienna Insurance Group z dnia 09.10.2012r. i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 01.12.2012r.
2. Zgodnie z postanowieniami wyżej wymienionej uchwały z dniem 01.12.2012r. straciły moc ogólne warunki ubezpieczenia zatwierdzone uchwałą nr 65/2012 Zarządu InterRisk S.A. Vienna Insurance Group z dnia 05.07.2012r.

Wiceprezes Zarządu

Józef Winiarski

Prezes Zarządu

Klaus Eberhart

KLAUZULE ROZSZERZAJĄCE ZAKRES UBEZPIECZENIA**KLAUZULA nr 1 - UBEZPIECZENIE OC ZA WYPADKI POWSTAŁE POZA TERYTORIUM RP**

- Zachowując postanowienia OWU, nie zmienione zapisami niniejszej Klauzuli, na podstawie wniosku Ubezpieczającego i za pobraniem dodatkowej składki, Ubezpieczyciel rozszerza swoją odpowiedzialność na wypadki ubezpieczeniowe powstałe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, skutkujące powstaniem szkody rzeczowej lub osobowej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód, które powstały na terytoriach: Stanów Zjednoczonych i Kanady oraz ich posiadłości.

KLAUZULA nr 2 - UBEZPIECZENIE OC PRACODAWCY

- Zachowując postanowienia OWU, nie zmienione zapisami niniejszej Klauzuli, na podstawie wniosku Ubezpieczającego i za pobraniem dodatkowej składki, Ubezpieczyciel rozszerza swoją odpowiedzialność na wypadki ubezpieczeniowe skutkujące powstaniem odpowiedzialności Ubezpieczającego / Ubezpieczonego z tytułu szkody osobowej, poniesionej przez Pracownika Ubezpieczającego / Ubezpieczonego, będące następstwem wypadku przy pracy w rozumieniu ustawy z dnia 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jedn. DZ.U. z 2009 r. Nr 168 poz. 1322 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą.
- W przypadku szkód osobowych, Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie w części przekraczającej wysokość świadczenia wypłaconego pracownikowi na podstawie ustawy.
- Zachowując wyłączenia zawarte w OWU, z odpowiedzialności Ubezpieczyciela wyłączone są ponadto szkody:
  - powstałe wskutek chorób zawodowych, udarów oraz zawałów,
  - powstałe wskutek kontaktu Pracownika z azbestem, materiałami promieniotwórczymi, metalami ciężkimi lub substancjami ropopochodnymi.

KLAUZULA nr 3 - UBEZPIECZENIE OC ORGANIZATORA IMPREZ

- Zachowując postanowienia OWU, nie zmienione zapisami niniejszej Klauzuli, Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego / Ubezpieczonego za wypadki ubezpieczeniowe skutkujące powstaniem szkody osobowej lub rzeczowej zaistniałe po stronie jej uczestników podczas trwania ubezpieczonej imprezy, z wyłączeniem imprez masowych podlegających ubezpieczeniu obowiązkowemu.
- Przez użyte w treści niniejszej Klauzuli definicje należy rozumieć:
  - Impreza** - impreza sportowa, artystyczna, rozrywkowa lub rekreacyjna odbywająca się na stadionie, w hali sportowej lub innym budynku umożliwiającym przeprowadzenie imprezy, teatrze, operze, operetce, filharmonii, kinie, muzeum, bibliotece, domu kultury, galerii sztuki, w placówkach oświatowych lub na wolnym powietrzu, która w myśl obowiązujących przepisów nie podlega obowiązkowi ubezpieczenia. Imprezą w rozumieniu niniejszej definicji jest również impreza organizowana przez Ubezpieczającego / Ubezpieczonego jako pracodawcę, a także impreza organizowana przez ośrodek wczasowy, hotel, placówkę oświatową (np. integracyjną), festyn, zabawa, sympozjum, szkolenie itp.
  - Uczestnik imprezy** - osoba fizyczna uczestnicząca w imprezie zgodnie z warunkami jej organizacji. Za uczestników imprezy uważa się również: artystów, wykonawców, zawodników, sędziów biorących udział w imprezie.
- Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe podczas trwania zgłoszonej do ubezpieczenia imprezy / imprez, odbywającej/cych się w miejscu i terminie szczegółowo oznaczonym w umowie ubezpieczenia. Ubezpieczający / Ubezpieczony zobowiązany jest podać dokładny adres, miejsce, datę imprezy/imprez wraz z określeniem godzin odbywania się imprezy / imprez. Wykaz ubezpieczonych imprez stanowi załącznik do umowy ubezpieczenia (polisy).
- Ubezpieczający / Ubezpieczony zobowiązany jest do przeprowadzenia imprezy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a w szczególności przepisami o ochronie życia i zdrowia, o ochronie przeciwpożarowej, o dozorze technicznym oraz przepisami prawa budowlanego.
- Zachowując wyłączenia zawarte w OWU, z odpowiedzialności Ubezpieczyciela wyłączone są ponadto szkody:
  - powstałe poza miejscem imprezy, które zostało określone szczegółowo w umowie ubezpieczenia,

- powstałe w wyniku przeprowadzania pokazu sztucznych ogni (fajerwerków) lub innych pokazów pirotechnicznych, chyba że umówiono się inaczej,
- polegające na utracie sprzętu elektronicznego,
- powstałych wskutek przeprowadzania rajdów samochodowych, motocyklowych,
- wyrządzone przez Podwykonawców, chyba że umówiono się inaczej, rozszerzając zakres ubezpieczenia o Klauzulę nr 12,
- polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub kradzieży pojazdów mechanicznych,
- będące następstwem zatruc pokarmowych, chyba że umówiono się inaczej, rozszerzając zakres ubezpieczenia o Klauzulę nr 17,
- wyrządzone w związku z nie odbyciem się imprezy.

KLAUZULA nr 4 - UBEZPIECZENIE OC ZA SZKODY W RZECZACH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W PIECZY

- Zachowując postanowienia OWU nie zmienione postanowieniami niniejszej Klauzuli, na podstawie wniosku Ubezpieczającego i za pobraniem dodatkowej składki, Ubezpieczyciel rozszerza swoją odpowiedzialność na wypadki ubezpieczeniowe skutkujące powstaniem szkody w rzeczach znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą osób objętych ubezpieczeniem, polegające na ich uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie, niezależnie od źródła obowiązku odszkodowawczego.
- Ubezpieczenie nie obejmuje szkód:
  - w rzeczach przyjętych w celu wykonania ich obróbki, czyszczenia, naprawy lub innych, podobnych czynności, powstałych w czasie ich wykonywania, chyba że umówiono się inaczej rozszerzając zakres ubezpieczenia o Klauzulę nr 13,
  - w pojazdach mechanicznych lub ich wyposażeniu, albo rzeczach w nich pozostawionych,
  - wynikłych z działania lub zaniechania, uczestnictwa, współdziałania lub współuczestnictwa osób wcześniej karanych będących pracownikami Ubezpieczającego lub osobami, którymi Ubezpieczający się posługuje,
  - polegających na zaginięciu, podmianie, brakach inwentarзовych mienia, a także szkód powstałych w związku z: poświadczeniem nieprawdy, podstępem, wymuszeniem, szantażem, przywłaszczeniem, niszczeniem, usuwaniem, ukrywaniem, przerabianiem lub podrabianiem dokumentów lub znaków identyfikacyjnych, wprowadzeniem w błąd lub wykorzystaniu pozostawiania w błędzie,
  - w wartościach pieniężnych, papierach wartościowych, wszelkiego rodzaju dokumentach,
  - powstałych w sprzęcie elektronicznym i komputerowym z innych przyczyn niż jego zniszczenie lub uszkodzenie.
- W przypadku szkód spowodowanych rozmrożeniem, ochrona ubezpieczeniowa w ramach niniejszej klauzuli ograniczona jest do 10 % podlimitu sumy gwarancyjnej określonej dla niniejszej klauzuli.
- W razie utraty rzeczy w wyniku kradzieży z włamaniem lub rabunku, Ubezpieczający / Ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie, nie później niż w terminie 48 godzin zawiadomić Policję o zajściu wypadku ubezpieczeniowego, pod rygorem odmowy bądź ograniczenia wypłaty odszkodowania.

KLAUZULA nr 5 - UBEZPIECZENIE OC ZA PRODUKT – KLAUZULA POŁĄCZENIA / POMIESZANIA

- Zachowując postanowienia OWU nie zmienione postanowieniami niniejszej Klauzuli, na podstawie wniosku Ubezpieczającego i za pobraniem dodatkowej składki, Ubezpieczyciel rozszerza swoją odpowiedzialność na wypadki ubezpieczeniowe skutkujące powstaniem szkody w postaci czystych strat finansowych, powstałe wskutek połączenia lub zmieszania produktu określonego w umowie ubezpieczenia z rzeczami Poszkodowanego, skutkujące poniesieniem przez Poszkodowanego kosztów i strat wymienionych w ust. 2.
- Na podstawie niniejszej klauzuli Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za:
  - straty poniesione wskutek zmniejszenia lub utraty wartości produktu finalnego powstałe wskutek jego uszkodzenia lub zniszczenia w wyniku połączenia lub zmieszania z rzeczami Ubezpieczonego,
  - koszty poniesione w celu usunięcia wadliwości produktu finalnego z wyłączeniem kosztów ponownego jego zakupu oraz składowania,
  - koszty poniesione w celu wytworzenia produktu finalnego wolnego od wad, z wyłączeniem kosztów jego zakupu i składowania.
- Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za:
  - szkody i koszty powstałe wskutek opóźnień jakiegokolwiek rodzaju,
  - utracone korzyści, które Poszkodowany mógłby osiągnąć gdyby produkt nie był wadliwy,

- 3) szkody i koszty wynikające z innej przyczyny niż wadliwość produktu,
- 4) szkody i koszty inne niż wymienione w ust. 2.

**KLAUZULA nr 6 - UBEZPIECZENIE OC ZA PRODUKT - KLAUZULA
USUNIĘCIA PRODUKTU WADLIWEGO I ZASTĄPIENIA GO PRODUKTEM
WOLNYM OD WAD**

1. Zachowując postanowienia OWU nie zmienione postanowieniami niniejszej Klauzuli, na podstawie wniosku Ubezpieczającego i za pobraniem dodatkowej składki, Ubezpieczyciel rozszerza swoją odpowiedzialność na wypadki ubezpieczeniowe skutkujące powstaniem szkody w postaci czystych strat finansowych, powstałe wskutek zamontowania, umocowania lub położenia wadliwego produktu określonego w umowie ubezpieczenia, skutkujące poniesieniem przez Poszkodowanego kosztów wymienionych w ust. 2.
2. Na podstawie niniejszej klauzuli Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za koszty:
  - 1) poniesione w celu usunięcia wadliwego produktu lub jego wymontowania, z wyłączeniem kosztów poszukiwania wadliwego produktu,
  - 2) poniesione w celu zamontowania, umocowania lub położenia produktu niewadliwego, z wyłączeniem kosztów zakupu produktu niewadliwego.
3. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za:
  - 1) koszty powstałe wskutek opóźnień jakiegokolwiek rodzaju,
  - 2) koszty związane z zakupem produktu wolnego od wad, w tym także koszty jego transportu od osoby trzeciej,
  - 3) utracone korzyści, które Poszkodowany mógłby osiągnąć, gdyby produkt nie był wadliwy,
  - 4) koszty wynikające z innej przyczyny niż wadliwość produktu,
  - 5) koszty inne niż wymienione w ust. 2.

**KLAUZULA nr 7 - UBEZPIECZENIE OC ZA PRODUKT - KLAUZULA
MASZYNOWA**

1. Zachowując postanowienia OWU nie zmienione postanowieniami niniejszej Klauzuli, na podstawie wniosku Ubezpieczającego i za pobraniem dodatkowej składki, Ubezpieczyciel rozszerza swoją odpowiedzialność na wypadki ubezpieczeniowe skutkujące powstaniem szkody w postaci czystych strat finansowych, powstałe wskutek wadliwości rzeczy wytworzonych lub poddanych obróbce przy użyciu maszyn lub urządzeń wprowadzonych do obrotu, naprawionych lub konserwowanych (serwisowanych) przez Ubezpieczającego / Ubezpieczonego i określonych w umowie ubezpieczenia, a skutkujące poniesieniem przez Poszkodowanego kosztów wymienionych w ust. 2.
2. Na podstawie niniejszej klauzuli Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za:
  - 1) straty poniesione wskutek zmniejszenia lub utraty wartości produktów Poszkodowanego, wytworzonych lub poddanych obróbce przy użyciu maszyn lub urządzeń wprowadzonych do obrotu, naprawionych lub konserwowanych (serwisowanych) przez Ubezpieczonego,
  - 2) koszty poniesione w celu wytworzenia produktów wadliwych wskutek użycia maszyn lub urządzeń wprowadzonych do obrotu, naprawionych lub konserwowanych (serwisowanych) przez Ubezpieczonego oraz koszty składowania tych produktów,
  - 3) koszty poniesione w celu usunięcia wadliwości produktów wytworzonych przy użyciu maszyn lub urządzeń wprowadzonych do obrotu, naprawionych lub konserwowanych (serwisowanych) przez Ubezpieczonego.
3. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za:
  - 1) szkody i koszty powstałe wskutek opóźnień jakiegokolwiek rodzaju,
  - 2) utracone korzyści, które Poszkodowany mógłby osiągnąć, gdyby produkt nie był wadliwy,
  - 3) szkody i koszty wynikające z innej przyczyny niż wadliwość produktów powstała na skutek ich wytworzenia lub poddania obróbce przy użyciu maszyn lub urządzeń wprowadzonych do obrotu, naprawionych lub konserwowanych (serwisowanych) przez Ubezpieczonego,
  - 4) szkody i koszty inne niż wymienione w ust. 2.

KLAUZULA nr 8 - UBEZPIECZENIE OC ZA CZYSTE STRATY FINANSOWE

1. Zachowując postanowienia OWU, nie zmienione przepisami niniejszej Klauzuli, na podstawie wniosku Ubezpieczającego i za pobraniem dodatkowej składki, Ubezpieczyciel rozszerza swoją odpowiedzialność na wypadki ubezpieczeniowe skutkujące powstaniem szkody w postaci czystych strat finansowych.
2. Zachowując wyłączenia zawarte w OWU, z odpowiedzialności Ubezpieczyciela wyłączone są ponadto roszczenia wynikające:
  - 1) ze stałej emisji (np. hałasów, dymów, zapachów, wstrząsów, ciepła,

- światła itp.),
- 2) z przekroczenia kosztów i kredytów,
- 3) z aranżowania lub rekomendowania, a także doradztwa w zakresie transakcji finansowych, handlu nieruchomościami i innych transakcji gospodarczych,
- 4) ze strat będących następstwem błędów księgowych, błędów płatniczych, sprzeniewierzenia pracowniczego,
- 5) z umiejscowienia i badań wykonalności, naruszenia patentów, znaków towarowych, zastrzeżonych wzorów, oznaczeń, praw autorskich, licencyjnych itp. oraz sporządzanych wycen,
- 6) z nieprzestrzegania uzgodnionych warunków i terminów oraz gwarancji i rękojmi,
- 7) z usługi elektronicznego (komputerowego) przetwarzania wszelkich danych związanych z płatnościami,
- 8) z czynności związanych ale nie ograniczonych do planowania, doradzania, sporządzania raportów oceny, działalności kontrolnej i rzeczoznawczej,
- 9) z wycofania produktów z rynku,
- 10) z zapłaty wszelkiego rodzaju kar pieniężnych, grzywien sądowych i administracyjnych, odszkodowań i innych kar lub kosztów o charakterze pieniężnym,
- 11) z zamierzonego nieprzestrzegania wszelkich przepisów prawa, państwowych i prawnych zabezpieczeń, zamierzonego nieprzestrzegania instrukcji, zasad lub warunków wprowadzonych przez przełożonego, złamania umów, zamierzonego niedopełnienia obowiązków,
- 12) ze strat powstałych w wyniku zgubienia lub utraty dokumentów i przedmiotów wartościowych i wartości pieniężnych.

KLAUZULA nr 9 - UBEZPIECZENIE OC ZA NIEDOSTARCZENIE ENERGII

1. Zachowując postanowienia OWU nie zmienione zapisami niniejszej Klauzuli, na podstawie wniosku Ubezpieczającego / Ubezpieczonego i za pobraniem dodatkowej składki, Ubezpieczyciel rozszerza swoją odpowiedzialność na wypadki ubezpieczeniowe, będące następstwem awarii lub szkody materialnej dotyczącej sprzętu i/lub urządzeń wytwarzających lub transmitujących energię a należących do Ubezpieczającego / Ubezpieczonego, zaistniałe w okresie ubezpieczenia, wyrządzone wskutek niedostarczenia energii lub dostarczenia energii o niewłaściwych parametrach.
2. Zachowując wyłączenia zawarte w OWU, z odpowiedzialności Ubezpieczyciela wyłączone są ponadto szkody:
  - 1) powstałe wskutek używania energii niezgodnie z jej przeznaczeniem,
  - 2) powstałe wskutek przekroczenia terminów lub kosztów wskazanych w umowie,
  - 3) będące czystymi stratami finansowymi,
  - 4) wynikające z braku utrzymania, przez Ubezpieczającego / Ubezpieczonego, w należytym stanie technicznym sprzętu i/lub urządzeń wytwarzających lub transmitujących energię (dotyczy m.in. ich konserwacji, wymiany, przeglądów),
  - 5) wynikające z braku możliwości Ubezpieczającego / Ubezpieczonego do wykonania przyjętych na siebie zobowiązań.

KLAUZULA nr 10 - UBEZPIECZENIE OC ZARZĄDCY DROGI PUBLICZNEJ

1. Zachowując postanowienia OWU, nie zmienione zapisami niniejszej Klauzuli, na podstawie wniosku Ubezpieczającego i za pobraniem dodatkowej składki, Ubezpieczyciel rozszerza swoją odpowiedzialność na wypadki ubezpieczeniowe skutkujące powstaniem szkody osobowej lub rzeczowej, w związku z działalnością podmiotu sprawującego funkcję zarządcy drogi publicznej.
2. Przez użyte w treści niniejszej Klauzuli definicje należy rozumieć:
  - 1) **Zarządca drogi publicznej:**
    - A) organ administracji rządowej lub jednostki samorządu terytorialnego wykonujący zadania zarządcy drogi, do którego właściwości należą sprawy z zakresu planowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony drogi, stosownie do zapisów ustawy z dnia 21.03.1985 r. o drogach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, z późn. zm.), tj.:
      - a) Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad - w odniesieniu do dróg krajowych,
      - b) zarząd województwa - w odniesieniu do dróg wojewódzkich,
      - c) zarząd powiatu - w odniesieniu do dróg powiatowych,
      - d) wójt (burmistrz, prezydent miasta) - w odniesieniu do dróg gminnych,
      - e) jednostka organizacyjna utworzona przez sejmik województwa, radę powiatu lub radę gminy - w celu pomocy podmiotom

- określonym w poz. b), c), lub d), w zakresie zarządzania drogą publiczną,
- B) przedsiębiorca prowadzący działalność w zakresie zarządzania drogami, któremu podmioty określone w ppkt. A) zleciły zadania zarządzcy dróg.
- 2) **Zarządzanie drogą publiczną** - działanie Ubezpieczającego / Ubezpieczonego mające na celu:
- utrzymanie nawierzchni dróg, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą,
  - przeprowadzanie okresowych kontroli stanu dróg i drogowych obiektów inżynierskich oraz przepraw promowych,
  - wykonywanie robót interwencyjnych, utrzymaniowych lub zabezpieczających,
  - utrzymywanie zieleni przydrożnej.
3. Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego / Ubezpieczonego za szkody osobowe i rzeczowe wyrządzone Poszkodowanemu będącemu użytkownikiem drogi publicznej, wskutek nienależytego zarządzania drogą publiczną przez Ubezpieczającego / Ubezpieczonego pod warunkiem, że Poszkodowany korzystał z drogi publicznej zgodnie z jej przeznaczeniem.
4. Z zachowaniem wyłączeń określonych w OWU, z odpowiedzialności Ubezpieczyciela wyłączone są ponadto szkody:
- powstałe wskutek naruszenia przez Poszkodowanego przepisów ustawy z dnia 20.06.1997 r. Prawo o ruchu drogowym (tekst jedn.Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 z późn. zm.),
  - będące skutkiem gołoledzi oraz oblodzenia jezdni, przy czym pod pojęciem:
    - gołoledzi** rozumie się - śliskość nawierzchni powstałą wskutek wystąpienia warunków atmosferycznych, na które składa się ujemna temperatura nawierzchni (przy nawierzchni od ok. 1°C do minus 9°C), temperatura powietrza od plus 1°C do minus 6 °C oraz wilgotność powietrza większa od 85%,
    - oblodzenia jezdni** - rozumie się śliskość nawierzchni powstałą wskutek wystąpienia lodu lub zlodowaciałego śniegu,
  - spowodowane rozlaniem przez pojazdy płynów lub smarów powodujących śliskość nawierzchni,
  - będące następstwem braku środków na wykonywanie działań związanych z zarządzaniem drogą publiczną,
  - powstałe wskutek siły wyższej.
5. W przypadku zaistnienia stanu faktycznego, w którym może dojść do powstania szkody, Ubezpieczający / Ubezpieczony zobowiązany jest do niezwłocznego:
- usunięcia zagrożenia powstania szkody i zabezpieczenia pasa drogowego, w tym oczyszczenia jezdni,
  - odpowiedniego oznakowania lub zamknięcia dla ruchu pasa drogowego oraz do podjęcia innych czynności zabezpieczających, zgodnie z obowiązkami i zakresem działania, wynikającym z obowiązujących przepisów i wytycznych Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad oraz z regulaminu / statutu postępowania obowiązującego u Ubezpieczającego / Ubezpieczonego.
6. W ramach podlimitu sumy gwarancyjnej na wszystkie zdarzenia określone w polisie dla niniejszej Klauzuli, ustanawia się podlimit na jedno zdarzenie w wysokości:
- 30.000 PLN - dla szkód osobowych,
  - 50.000 PLN - dla szkód rzeczowych.

KLAUZULA nr 11 - UBEZPIECZENIE OC ZA SZKODY W ŚRODOWISKU

- Zachowując postanowienia OWU, nie zmienione zapisami niniejszej Klauzuli, na podstawie wniosku Ubezpieczającego i za pobraniem dodatkowej składki, Ubezpieczyciel rozszerza swoją odpowiedzialność na wypadki ubezpieczeniowe skutkujące powstaniem szkody osobowej lub rzeczowej powstałe w wyniku wycieku, emisji, ulotnienia się lub innej formy przedostania się do wody, gruntu lub powietrza substancji niebezpiecznych pod warunkiem, że przyczyna była nagła, niespodziewana i niezależna od woli osób objętych ubezpieczeniem lub osób, za które ponoszą odpowiedzialność.
- W ramach udzielonej ochrony Ubezpieczyciel pokrywa również koszty neutralizacji lub oczyszczenia gleby z substancji niebezpiecznych.
- Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność wówczas, gdy zostaną spełnione łącznie wszystkie poniższe warunki:
  - przyczyna powstania szkody jest bezsporna, a zdarzenie zostało potwierdzone protokołem służb ochrony środowiska, Straży Pożarnej lub Policji,

- 2) początek wypadku ubezpieczeniowego miał miejsce w trakcie okresu ubezpieczenia, a pierwsza szkoda osobowa lub rzeczowa powstała wskutek wycieku, emisji, ulotnienia się substancji niebezpiecznych ujawniła się w ciągu 72 godzin od chwili rozpoczęcia wycieku, emisji, ulotnienia się substancji niebezpiecznych,
  - 3) szkoda powstała w wyniku działania lub zaniechania Ubezpieczającego / Ubezpieczonego, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.
4. Z zachowaniem wyłączeń określonych w OWU, z odpowiedzialności Ubezpieczyciela wyłączone są ponadto:
- koszty przywrócenia środowiska do stanu istniejącego przed szkodą,
  - szkody powstałe w wyniku kumulacji następstw wielu pojedynczych zdarzeń,
  - szkody wynikające z posiadania i użytkowania urządzeń, obiektów i instalacji przeznaczonych do finalnego składowania odpadów,
  - koszty badania, monitorowania lub kontroli zanieczyszczenia środowiska i substancji szkodliwych dla środowiska,
  - koszty usuwania substancji szkodliwych dla środowiska z nieruchomości, która jest własnością, w posiadaniu, dzierżawie lub w inny sposób znajduje się w pieczy Ubezpieczającego / Ubezpieczonego,
  - szkody powstałe w wyniku: świadomego niestosowania przez Ubezpieczającego / Ubezpieczonego ustaw, zarządzeń lub urzędowych regulacji, których celem jest ochrona środowiska, nieprzestrzegania dyrektyw i instrukcji dla użytkowników załączonych przez producenta w zakresie ich stosowania; nieprzestrzegania regularnych kontroli, badań lub konserwacji urządzeń lub świadomego nie przeprowadzania koniecznych napraw,
  - wszelkie grzywny, kary umowne, odszkodowania za straty moralne lub koszty zadośćuczynienia wynikające bezpośrednio z wycieku, emisji lub innej formy przedostania się do wody, gruntu lub powietrza substancji niebezpiecznych.
5. Ochrona ubezpieczeniowa udzielona w ramach niniejszej klauzuli nie obejmuje odpowiedzialności ekologicznej.

KLAUZULA nr 12 - UBEZPIECZENIE OC ZA PODWYKONAWCÓW

- Zachowując postanowienia OWU, nie zmienione zapisami niniejszej Klauzuli, na podstawie wniosku Ubezpieczającego i za pobraniem dodatkowej składki, Ubezpieczyciel rozszerza swoją odpowiedzialność na wypadki ubezpieczeniowe skutkujące powstaniem szkody osobowej lub rzeczowej, wyrządzone Poszkodowanemu przez Podwykonawców Ubezpieczającego / Ubezpieczonego pod warunkiem, że powierzenie wykonania pracy, usługi lub innych czynności zostało dokonane przez Ubezpieczającego / Ubezpieczonego w zakresie działalności gospodarczej zgłoszonej do ubezpieczenia i na podstawie prawa cywilnego ponosi on odpowiedzialność za skutki ich działań.
- Zakresem ubezpieczenia objęte są wyłącznie szkody wyrządzone przez Podwykonawców z którymi Ubezpieczający / Ubezpieczony zawarł pisemne umowy. W razie powstania szkody, Ubezpieczyciel zastrzega sobie prawo wglądu do umowy oraz prawo sporządzania kopii z umowy, w związku z realizacją której została wyrządzona szkoda.
- Zachowując wyłączenia zawarte w OWU, z odpowiedzialności Ubezpieczyciela wyłączone są ponadto szkody stanowiące podstawę roszczeń Ubezpieczającego / Ubezpieczonego wobec Podwykonawców oraz Podwykonawców wobec Ubezpieczającego / Ubezpieczonego, chyba że umówiono się inaczej, rozszerzając zakres ubezpieczenia o Klauzulę nr 15.

KLAUZULA nr 13 - UBEZPIECZENIE OC ZA SZKODY W MIENIU RUCHOMYM PRZYJĘTYM W CELU WYKONANIA USŁUGI

- Zachowując postanowienia OWU, nie zmienione zapisami niniejszej Klauzuli, na podstawie wniosku Ubezpieczającego i za pobraniem dodatkowej składki, Ubezpieczyciel rozszerza swoją odpowiedzialność na wypadki ubezpieczeniowe skutkujące powstaniem szkody rzeczowej w mieniu ruchomym przekazanym Ubezpieczającemu / Ubezpieczonemu w celu wykonania usługi, przy użyciu tego mienia lub na tym mieniu, jeżeli stanowi ono przedmiot naprawy, obróbki, czyszczenia, serwisu lub innych podobnych usług, w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej zgłoszonej do ubezpieczenia.
- Zachowując wyłączenia zawarte w OWU, z odpowiedzialności Ubezpieczyciela wyłączone są ponadto szkody powstałe:
  - w związku z utratą mienia nie wynikającą z jego zniszczenia lub uszkodzenia,
  - wyrządzone przez Podwykonawców Ubezpieczającego / Ubezpieczonego, chyba że umówiono się inaczej, rozszerzając zakres ubezpieczenia o Klauzulę nr 12,

- 3) w związku z przeprowadzaniem jazd próbnych, chyba że umówiono się inaczej, rozszerzając zakres ubezpieczenia o Klauzulę nr 14,
- 4) w wartościach pieniężnych i wszelkiego rodzaju dokumentach,
- 5) wskutek wydania przez Ubezpieczającego / Ubezpieczonego mienia osobie nieuprawnionej,
- 6) z tytułu zawartych umów w zakresie przechowania.

KLAUZULA nr 14 - UBEZPIECZENIE OC Z TYTUŁU PRZEPROWADZANIA JAZD PRÓBNYCH

1. Zachowując postanowienia OWU, nie zmienione zapisami niniejszej Klauzuli, na podstawie wniosku Ubezpieczającego i za pobraniem dodatkowej składki, Ubezpieczyciel rozszerza swoją odpowiedzialność na wypadki ubezpieczeniowe skutkujące powstaniem szkody rzeczowej, w wyniku przeprowadzania przez Ubezpieczającego / Ubezpieczonego jazd próbnych.
2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje wyłącznie szkody powstałe podczas jazd próbnych w odległości do 10 km od miejsca ubezpieczenia wskazane w polisie.
3. Zachowując wyłączenia zawarte w OWU, z odpowiedzialności Ubezpieczyciela wyłączone są ponadto szkody wyrządzone przez Ubezpieczającego / Ubezpieczonego lub Osobę objętą ubezpieczeniem, nie posiadającą stosownych uprawnień do prowadzenia pojazdów.

KLAUZULA nr 15 - UBEZPIECZENIE OC WZAJEMNE

1. Zachowując postanowienia OWU, nie zmienione zapisami niniejszej Klauzuli, na podstawie wniosku Ubezpieczającego i za pobraniem dodatkowej składki, Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną wzajemną za szkody rzeczowe lub osobowe, będące następstwem roszczeń pomiędzy podmiotami ubezpieczonymi w ramach tej samej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.
2. Ubezpieczeniem objęte są wyłącznie roszczenia między podmiotami wymienionymi w umowie ubezpieczenia. Lista ubezpieczonych podmiotów (z podaniem pełnej nazwy, siedziby, NIP, REGON) stanowi integralną część umowy ubezpieczenia (polisy).
3. Zachowując wyłączenia zawarte w OWU, z odpowiedzialności Ubezpieczyciela wyłączone są ponadto:
  - 1) szkody w mieniu będącym przedmiotem wykonywanych przez Ubezpieczonych robót budowlanych lub montażowych,
  - 2) szkody mogące rodzić roszczenia wzajemne pomiędzy producentami produktów,
  - 3) szkody wynikające z roszczeń o utracone korzyści,
  - 4) roszczenia kierowane przez pracowników wobec pracodawcy oraz roszczenia pracodawcy kierowane wobec pracowników.

KLAUZULA nr 16 - UBEZPIECZENIE OC ZA SZKODY WYNIKŁE Z DZIAŁANIA MŁOTÓW, KAFARÓW LUB WALCÓW

1. Zachowując postanowienia OWU, nie zmienione zapisami niniejszej Klauzuli, na podstawie wniosku Ubezpieczającego i za pobraniem dodatkowej składki, Ubezpieczyciel rozszerza swoją odpowiedzialność na wypadki ubezpieczeniowe skutkujące powstaniem szkody osobowej lub rzeczowej, wyrządzone Poszkodowanemu, wskutek wykorzystania w trakcie prowadzenia robót budowlanych młotów pneumatycznych, hydraulicznych, kafarów lub walców.
2. Zachowując wyłączenia zawarte w OWU, z odpowiedzialności Ubezpieczyciela wyłączone są ponadto szkody:
  - 1) powstałe wskutek prowadzenia robót bez wymaganych zezwoleń lub obsługiwanie sprzętu przez pracowników nie posiadających stosownych uprawnień,
  - 2) wynikające z braku zabezpieczenia lub niewłaściwego zabezpieczenia wykonywanych prac,
  - 3) będące uszkodzeniami powierzchniowymi, które nie pogarszają stateczności mienia, ani nie zagrażają bezpieczeństwu jego użytkowników.

KLAUZULA nr 17 - UBEZPIECZENIE OC ZA SZKODY OSOBOWE WYNIKAJĄCE Z ZATRUCIĄ POKARMOWYCH POWSTAŁYCH W ZWIĄZKU Z PROWADZENIEM PUNKTU GASTRONOMICZNEGO

1. Zachowując postanowienia OWU, nie zmienione zapisami niniejszej Klauzuli, na podstawie wniosku Ubezpieczającego i za pobraniem dodatkowej składki, Ubezpieczyciel rozszerza swoją odpowiedzialność na wypadki ubezpieczeniowe skutkujące powstaniem szkody osobowej, będącej następstwem zatrucia pokarmowego, zaistniałe w związku z prowadzeniem punktu gastronomicznego, o ile Ubezpieczający / Ubezpieczony w zakresie

swojej działalności uprawniony jest do prowadzenia takiego punktu.

2. Z zachowaniem wyłączeń określonych w OWU, z odpowiedzialności Ubezpieczyciela wyłączone są szkody:
  - 1) wyrządzone przez pracownika nie posiadającego stosownych zezwoleń, uprawnień, kwalifikacji lub przeszkolenia do wykonywania obowiązków pracowniczych, przy wykonywaniu których została wyrządzona szkoda,
  - 2) spowodowane wskutek nieprzestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz regulaminów wewnętrznych obowiązujących w zakładzie pracy,
  - 3) polegające na przeniesieniu chorób przez pracowników Ubezpieczającego / Ubezpieczonego,
  - 4) inne niż wynikające z zatrucia pokarmowych.
3. W ramach podlimitu sumy gwarancyjnej na wszystkie zdarzenia określonego w polisie dla niniejszej Klauzuli, ustanawia się podlimit na jednego Poszkodowanego w wysokości 20.000,- PLN.

KLAUZULA nr 18 - UBEZPIECZENIE OC ZA SZKODY W PODZIEMNYCH INSTALACJACH I URZĄDZENIACH

1. Zachowując postanowienia OWU, nie zmienione zapisami niniejszej Klauzuli, na podstawie wniosku Ubezpieczającego i za pobraniem dodatkowej składki, Ubezpieczyciel rozszerza swoją odpowiedzialność na zdarzenia skutkujące powstaniem szkody rzeczowej w instalacjach i urządzeniach podziemnych, a w szczególności gazowych, elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych, światłowodowych, powstałych w trakcie wykonywania robót budowlanych lub innych usług.
2. Zachowując wyłączenia zawarte w OWU, z odpowiedzialności Ubezpieczyciela wyłączone są ponadto szkody:
  - 1) powstałe wskutek prowadzenia robót bez wymaganych zezwoleń lub obsługiwanie sprzętu przez pracowników nie posiadających stosownych uprawnień,
  - 2) wynikające z braku lub niewłaściwego zabezpieczenia wykonywanych prac,
  - 3) wynikające z nieprzestrzegania przepisów prawa, w tym przepisów techniczno – budowlanych, przepisów BHP, przepisów przeciwpożarowych, zasad wiedzy technicznej oraz wykonywania robót niezgodnie z dokumentacją techniczno – ruchową,
  - 4) wynikłe z działania młotów pneumatycznych, kafarów lub walców, o ile strony nie umówiły się inaczej rozszerzając zakres ubezpieczenia o Klauzulę nr 16,
  - 5) będące następstwami szkód rzeczowych innych niż straty rzeczywiste.
3. Ubezpieczyciel odpowiada jedynie za rzeczywiste straty poniesione przez Poszkodowanego, nie ponosi natomiast odpowiedzialności za utracone korzyści jakie Poszkodowany mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.
4. Franszyza redukcyjna wynosi 10%, nie mniej niż 1.000 PLN.

InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group Centrala z siedzibą w Warszawie, ul. Noakowskiego 22,
www.interrisk.pl

KRS 0000054136, Sąd Rejonowy dla M. St. Warszawy XII Wydział Gospodarczy KRS, NIP 526-00-38-806
Kapitał zakładowy i kapitał wpłacony: 137.640.100 PLN

